

Fons Mines d'Hulla de la Seu d'Urgell

Arxiu

Biblioteca de Catalunya
2019

1. Identificació
2. Context
3. Contingut i estructura
4. Condicions d'accés i ús
5. Documentació relacionada
6. Notes
7. Control de la descripció

[Lista de components](#)

---

1. IDENTIFICACIÓ

1.1. Codi(s) de referència:

CAT BC Fons Mines d'Hulla de la Seu d'Urgell. Barcelona.

1.2. Títol

Fons Mines d'Hulla de la Seu d'Urgell.

1.3. Dates

1755 – 1887 (majoritàriament 1882-1887)

1.4. Nivell de descripció

Fons.

1.5. Volum i suport de la unitat de descripció

2 capsas d'arxiu, aproximadament 90 documents, 0,25 metres lineals.

2. CONTEXT

2.1. Nom del productor

Asociación de Propietarios de las Minas de Hulla (Seu d'Urgell).

2.2. Història de l'organisme

L'Asociación de Propietarios de las Minas de Hulla de la Seo de Urgel" fou constituïda el 7 de maig de 1882 a Barcelona, per a l'explotació de les mines de carbó d'Arfà, Tost –nuclis de població de l'actual terme municipal de Ribera d'Urgellet– i d'Ortedó.

En un moment de gran demanda de combustible per impulsar la maquinària de les fàbriques, la descoberta d'una conca minera a la Seu d'Urgell va fer que el territori esdevingués al segle XIX un territori d'interès industrial. Un grup de propietaris de les mines de carbó de la Seu d'Urgell, Manuel Martorell y Peña, José Vidal y Torrents,

José Clavé y Flaquer, Francisco Serra y Mas i Eutiquio Gibert y Plaza es constituïren en associació per a l'exploració de les mines.

Anys més tard, el 1887, alguns dels socis propietaris de les mines, juntament amb Casimir Delamare, Emile Rocher i Denis Guibert –el comité de París– crearen la “Compañía Hispano-Francesa de las Minas y Ferrocarriles de Isona”, amb domicili a Barcelona i delegació a París, amb l'objectiu de l'exploració d'unes mines a Tremp i la construcció del ferrocarril per al transport del mineral.

2.3. Història arxivística

Fons retrospectius, probablement ingressats als anys 40.

2.4. Dades sobre l'ingrés

Es desconeixen.

3. CONTINGUT I ESTRUCTURA

3.1. Abast i contingut

El fons conté documents generats per la “Asociación de Propietarios de las Minas de Hulla” (Seu d'Urgell).

La documentació conservada aporta una informació de primera mà molt valuosa per als estudiosos del sector miner i del ferrocarril en un període d'expansió econòmica catalana. Inclou correspondència, actes, memòries i informes de projectes, plànols, i altra documentació relacionada amb l'administració de les mines de la Seu d'Urgell, i el projecte de construcció d'una línia ferroviària a Isona que enllacés amb la via de la línia que anava de Balaguer a Barcelona.

3.2 Informació sobre avaluació, tria i eliminació

El fons és històric i és de conservació permanent, per tant, no està sotmès a avaluació, tria o eliminació.

3.3 Incrementos

No es preveu cap increment.

3.4. Sistema d'organització

El fons és fragmentari. S'ha organitzat respectant l'ordenació original en quatre blocs temàtics i per ordre cronològic. Els documents, en paper, s'han protegit amb camises de conservació i s'han substituït les quatre carpetes originals.

4. CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

4.1. Condicions d'accés

Els documents són d'accés lliure.

4.2. Condicions de reproducció

Les que determina la Biblioteca de Catalunya i els preus públics marcats per la mateixa institució.

4.3. Llengües i escriptures dels documents

Els documents són majoritàriament en castellà i francès, alguna carta en català.

4.4. Característiques físiques i requeriments tècnics

La major part dels documents estan ben conservats i no necessiten requeriments tècnics especials per la lectura.

4.5. Instruments de descripció

L'inventari del fons està realitzat en el programari Word.

5. DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

5.1. Existència i localització dels originals

Els originals d'aquest fons són propietat de la Biblioteca de Catalunya. No es coneixen altres originals relacionats amb aquest fons.

5.2. Existència i localització de reproduccions

No existeixen.

5.3. Unitats de descripció relacionades

No es coneix l'existència d'altres fons relacionats.

5.4. Bibliografia

No es coneix bibliografia generada a partir de la consulta d'aquest fons.

Bibliografia relacionada:

OBIOLS PEREARNAU, Lluís. "La Ribera de la Seu vista pels enginyers de mines del segle XIX", a *Annals/IBIX*, (2010-2011), p. 213-229

OBIOLS PEREARNAU, Lluís; PORREDON FELIU, Josep. "Les primeres explotacions de la conca carbonífera de la Seu d'Urgell: projectes i realitats (segona meitat del segle XIX)", a *Congrés de Patrimoni Miner i Història de la Mineria i de la Geologia a Catalunya: homenatge a Lluís Marià Vidal : Solsonès, Bages i la Noguera, maig de 2018 : llibre d'actes*. Manresa: SIGMADOT, 2019, p. 315-324.

Estatutos de la Compañía Hispano-Francesa de las Minas y Ferrocarriles de Isona. Barcelona: Sucesores de Ramírez y C^a, 1887. 27, 26 p.

6. NOTES

Cap informació rellevant.

7. ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

7.1. Autoria i fons:

Descripció feta per Ona Ramió, alumna en pràctiques del Grau d'Història de la UB, d'acord amb la metodologia de la Biblioteca de Catalunya.

7.2. Regles o convencions:

La classificació del fons, com la seva descripció, s'han fonamentat en la norma descriptiva NODAC.

7.3. Data (es) de la (es) descripció

Desembre de 2016 [Revisió maig 2019 i desembre 2020].

LLISTA DE COMPONENTS – QUADRE DE CLASSIFICACIÓ

1. **Administració general:** Llibres d'actes de sessions
2. **Activitat productiva**
  - 2.1. Mines de carbó: informes i memòries
  - 2.2. Mines de carbó: contribucions i títols de propietat
  - 2.3. Projecte de construcció de ferrocarril de La Seu d'Urgell a Isona
3. **Correspondència**
  - 3.1. Llibres copiadors de cartes
  - 3.2. Correspondència rebuda i enviada i entre tercers
4. **Documentació diversa**
  - 4.1. Còpies de textos legislatius
  - 4.2. Canal d'Urgell
  - 4.3. Vària

1. Administració general: Llibres d'actes de sessions

Topogràfic	Data	Descripció	Observacions
Fons Mines d'Hulla 1/6	1882, maig – 1884, setembre, Barcelona	"Libro de Actas de Sesiones" [1882-1884] Llibre d'actes de l'Associació de Propietaris de les Mines de Hulla de la Seu d'Urgell. (93 f.)	
Fons Mines d'Hulla 1/7	1888, gener 6 – 1888, desembre 10, París	"Extrait du Registre des délibérations du Comité", Llibre d'actes del Comitè de París de la Compañía Hispano-Francesa de las Minas i Ferrocarriles de Isona (14 docs.). (46 f.)	

2. Activitat productiva

2.1. Mines de Carbó: Informes i memòries

Topogràfic	Data	Descripció	Observacions
Fons Mines d'Hulla 2/1	1883, 26 gener	"Cuenca Carbonífera de Seo de Urgel" por Luis Mariano Vidal, Ingeniero Jefe de minas (90 f.).	Còpia manuscrita de la publicació: amb el mateix títol i autor es publicà a Barcelona a l'Establecimiento Tipográfico de los Suc. de N. Ramirez y Compañía, 1883
Fons Mines d'Hulla 2/2	1884, 15 gener, París	"Memòria sobre la Cuenca Carbonífera de la Seo de Urge por Mr. Edmond Nivoit. Paris, enero de 1884". (28 f.). Traducció manuscrita de la publicació en francès impresa a Barcelona: Rapport sur le gisement houiller de Séo de Urgel: appartenant à l'Association des propriétaires par Ed. Nivoit. Barcelona: Impr. N. Ramírez, 1884	
Fons Mines d'Hulla 2/3	1885, 10 juliol	Conveni entre l'Associació de Propietaris de les mines d'Hulla de la Seu d'Urgell i Léon Chaillon. (2 f.) + 2 f de notes	
Fons Mines d'Hulla 2/3	1886, abril	Esborrany del Conveni amb Denis Guibert per part de l'Associació de Propietaris de les Mines de Carbó de la Seu d'Urgell i d'Isona (exemplar en castellà). Esborrany del Conveni amb Denis Guibert per part de l'Associació de Propietaris de les Mines de Carbó de la Seu d'Urgell i d'Isona (exemplar en francès).	

Fons Mines d'Hulla 2/4	1886, 7 juliol, París	"Gisement carbonifère d'Isona (Province de Lerida)", informe del dipòsit carbonífer d'Isona redactat per [E. Mireis]. (45 p.).	
------------------------	-----------------------	--	--

2.2. Mines de Carbó: contribucions i títols de propietat

Topogràfic	Data	Descripció	Observacions
Fons Mines d'Hulla 2/4bis	1879, abril, 23 - 1886, juliol, 22	Relacions amb els noms de les mines propietat de l'associació, escriptures, butlletins oficials de la província de Lleida, certificats de registre, justificants de pagament i nota sobre uns documents en poder del notari Enrique Llorens. (83 f.).	
Fons Mines d'Hulla 2/5	[1884-]	Notes i esborranys sobre els títols de propietat de les mines. (12 f. encartats)	
Fons Mines d'Hulla 2/5	1886, abril 18, Barcelona	Memoràndum de l'Associació de Propietaris dels títols existents de propietat (1 f.).	
Fons Mines d'Hulla 2/5	1886, juliol 5, Barcelona	Nota amb la relació d'escriptures de constitució de l'associació i dels registre de les mines de Francisco Serra i d'Eutiquio Gibert, enviades a Eduardo Llano. (1 f.).	
Fons Mines d'Hulla 2/5	1886	Declaració de contribucions i rendes de cada una de les mines pertanyents a l'Associació de Propietaris, signat per Eduardo de Llano (3 f.). - Seu d'Urgell i Tremp: 4rt trimestre de 1885-1886, - Noves, any 1886,	

2.3. Projecte de construcció de ferrocarril de La Seu d'Urgell a Isona

Topogràfic	Data	Descripció	Observacions
Fons Mines d'Hulla 2/6	1884	"Anteproyecto del ferrocarril de Seo de Urgel a Segué". Memòria descriptiva del ferrocarril de la Seu d'Urgell a Segué redactada per Luis Corsini. Tarragona, 11 juliol 1884. (43 f.); i taula amb "El estado de la producción de los pueblos situados en el ferrocarril de la Seo de Urgel a Segues o a corta distancia de él". Tarragona, [1884?] (1 f.).	Amb notes al marge i subratllats
Fons Mines d'Hulla 2/7	1886, 31 desembre, Lleida	Plànols on s'especifica el projecte de construcció d'una línia ferroviària que connectaria Lleida amb la Seu d'Urgell, i d'una altra que connectaria Camarasa amb Isona. (4 f.).	
Fons Mines d'Hulla 2/8	[1886]	"Notes e reseignements pris sur les documnts communiques a M. Rocher ...". (2 f.)	
Fons Mines d'Hulla 2/9	1887, desembre 27, Barcelona	Resguards de dipòsit d'accions de la Companyia Hispano-Francesa de les Mines i Ferrocarrils d'Isona, cinquanta accions (8 f.).	
	[1887?], Barcelona	Impresos de dipòsit d'accions de la Companyia Hispano-Francesa de les Mines i Ferrocarrils d'Isona (en blanc) (14 f.).	

3. Correspondència

3.1. Llibres copiadors de cartes

Topogràfic	Data	Autor	Observacions
Fons Mines d'Hulla 1/1	[1882, juny – 1884, maig] – Barcelona	Asociación de Propietarios de las Minas de la Seo de Urgel, Llibre copiador de cartes. Índex. Castellà, francès. 1 volum (532 f.).	Títol a coberta: "Copiador de Cartas"

Fons Mines d'Hulla 1/2	[1884, abril – 1889, gener] – Barcelona	Asociación de Propietarios de las Minas de la Seo de Urgel, Llibre copiador de cartes. Índex. Castellà, francès. 1 volum (412 f.).	Títol a coberta: "Minas (Copiador de Cartas)"
------------------------	---	--	---

3.2. Correspondència rebuda i enviada i entre tercers

Topogràfic	Data	Autor	Dirigida a ...	observacions
Fons Mines d'Hulla 1/3	[1885?, Barcelona?]	Asociación de Propietarios de las Minas ... de Urgel	Rocher, Emil	Esborrany
	1885/05/08, Trujillo	Vidarte, Norberto	[Asociación de Propietarios ...]	
	1885/05/11, Aberdare	Bedlington, Richard	[Asociación de Propietarios ...]	"contª 23 may"
	1885/05/14, Lleida	Prim, Nonito	Gibert, Eutiquio	"contª 23 may"
	1885/05/23, Barcelona	Clavé, J.	Bedlington, Richard	Copia de la traducció
	1885/05/27, Barcelona	Mac Lennan hermanos	Asociación de Propietarios ...	Memorandum Remet traducció d'una carta a R. Bedlington
	1885/05/30, Aberdare	Bedlington, Richard	MacLennan, Gabriel	
	1885/05/ 30, Paris	Etienne, A	Gibert, Eutiquio	Cda. 11 juny
	1885/05/31, Seu d'Urgell	Llorens, Enrique	Ferrater, Antonio de	
	1885/07/25, Toulouse	Rocher, Emil	Administrador de l'Asociación de Propietarios ...	
	1885/06/01, Barcelona	Clavé, J.	Bedlington, Richard	
	1885/06/01, Barcelona	Clavé, J.	MacLennan, Br.	Demana remet la carta anterior
	1885/06/21, Aberdare	Bedlington, Richard	MacLennan, Gabriel	En anglès
	1885/06/21, Aberdare	Bedlington, Richard	MacLennan, Gabriel	Traducció al castellà
	1885/07/03, Aberdare	Bedlington, Richard	Asociación de Propietarios ...	Rebut de 100 pounds
	1885/07/04, Aberdare	Bedlington, Richard	Asociación de Propietarios ...	
	1885/07/08, Barcelona	MacLennan, Gabriel	Clavé, J.	Demana reenvii rebut i carta de Bedlington
	1885/07/09, Seu d'Urgell	Llorens, Enrique	Ferrater, Antonio de	
	1885/07/09, Paris	Etienne, A.	Clavé, J.	
	1885/07/10, Camprodon	Clavé, J.	Ferrater, Antonio de	
	1885/08/03, Barcelona	Rocher, Emil	Asociación de Propietarios ...	
	1885/08/03, Barcelona	Asociación de Propietarios ...	Rocher, Emil	+ esborrany
	1885/08/14, Isona	Clavé, J.	Vidal Ribas, José	
	1885/08/14, Isona	Clavé, J.	Palet, L.	
	1885/08/17, Argentona	Vidal Ribas y Torrents, José	Ferrater, Antonio, Lobet, Palet L.	
	1885/08/17, Camprodon	Clavé, J.	Palet, L.	
	1885/11/04, Seu d'Urgell	Llorens, Enrique	Ferrater, Antonio de	

Topogràfic	Data	Autor	Dirigida a ...	observacions
	1885/11/20, Lleida	Prim, Nonito	Ferrater, Antonio de	
	1885/11/23, Paris	Rocher, Emile	Clavé, J.	
Fons Mines d'Hulla 1/4	1886/01/26, Barcelona	Chaillon, Leon	Clavé, J.	Inclou sobre
	1886/02/15, Seu d'Urgell	Navarro, Bonaventura	Clavé, J.	Al dors restes de lacrat
	1886/03/02, Paris	Rocher, Emile	Clavé, J.	Inclou sobre
Fons Mines d'Hulla 1/4	1886/03/03, Paris	Guibert, Denis	Rocher, Emile	
	1886/03/09, Paris	Vidal Ribas y Torrents, José	Ferrater, Antonio	Capçalera: J.V.T.
	1886/03/14, Paris	Rocher, Emile	Vidal Ribas y Torrents, José	
	1886/03/17, Paris	Guibert, Denis	Rocher, Emile	+ còpia de la carta
	1886/03/17, Paris	Rocher, Emile	Clavé, J.	
	1886/03/17, Paris	Rocher, Emile	Clavé, J.	17 març 10 h soir
	1886/03/19, Paris	Rocher, Emile	[Clavé, J.]	
	1886/04/15, Barcelona	Asociación de Propietarios ...	Rocher, Emil	Sobre amb restes de lacre
	1886/04/16, Paris	Rocher, Emile	[Clavé, J.]	Adreçada a Mr. Le Secrétaire de l'Association ...
	1886/06/25, Paris	Guibert, Denis	Clavé, J.	
	1886/06/26, Paris	Rocher, Emil	Clavé, J.	
	1886/07/06, Lleida	Llano, Eduardo	Ferrater, Antonio de	Segell de Agencia de Negocios Eduardo Llano
	1886/07/07, Lleida	Llano, Eduardo	Ferrater, Antonio de	Segell, acusament de rebut d'uns documents
	1886/07/08, Lleida	Llano, Eduardo	Ferrater, Antonio de	Segell de Agencia de Negocios Eduardo Llano
	1886/07/14, Lleida	Llano, Eduardo	Ferrater, Antonio de	Segell de Agencia de Negocios Eduardo Llano
	1886/07/26, Lleida	Llano, Eduardo	Ferrater, Antonio de	Segell de Agencia de Negocios E. Llano
	1886/07/29, Lleida	Llano, Eduardo	Ferrater, Antonio de	Segell de Agencia de Negocios Eduardo Llano
	1886/08/11, Lleida	Llano, Eduardo	Ferrater, Antonio de	Segell de Agencia de Negocios E. Llano
	1886/08/12, Lleida	Llano, Eduardo	Clavé, José	Segell de Agencia de Negocios E. Llano
	1886/08/12, Lleida	Llano, Eduardo	Ferrater, Antonio de	Segell de Agencia de Negocios E. Llano
	1886/08/14, Lleida	Llano, Eduardo	Ferrater, Antonio de	Segell de Agencia de Negocios Eduardo Llano
	1886/08/16, Lleida	Llano, Eduardo	Ferrater, Antonio de	Segell de Agencia de Negocios Eduardo Llano
	1886/08/20, Voisins	Guibert, Denis	Clavé, J.	
	1886/08/22, Lleida	Llano, Eduardo	Ferrater, Antonio de	Segell de Agencia de Negocios Eduardo Llano
	1886/08/22, Lleida	Llano, Eduardo	Clavé, José	Segell de Agencia de Negocios Eduardo Llano
	1886/08/30, Voisins	Guibert, Denis	Rocher, Emile	
	1886/08/31, Paris	Rocher, Emil	Clavé, J.	
	1886/09/02, Voisins	Guibert, Denis	Rocher, Emile	
	1886/09/03, Voisins	Guibert, Denis	Rocher, Emile	

Topogràfic	Data	Autor	Dirigida a ...	observacions
	1886/09/04, Paris	Rocher, Emil	Clavé, J.	
	1886/09/11, Paris	Gentilini	Rocher, Emile	
	1886/09/17, Paris	Rocher, Emil	Clavé, J.	
	1886/09/22, Puissalicon	Guibert, Denis	Rocher, Emile	
	1886/10/27, Lleida	Soler Pellejà, José de	LLano, Eduardo de	Capçalera: Gdia Civil Cdcia. Lèrida, 7ª Cia
Fons Mines d'Hulla 1/4	1886/10/28, Lleida	Llano, Eduardo	Clavé, José	Segell de Agencia de Negocios Eduardo Llano, a mà: "núm. 572"
	1886/10/28, Barcelona	Faura, Alberto	Clavé, José	
	1886/11/08, Paris	Leon Chaillon	Asociación de Propietarios ...	Rebut 100 francs per l'avant-projecte
	1886/09/27, Paris	Gentilini	Rocher, Emile	
	1886/12/02, Paris	Leon Chaillon	Asociación de Propietarios ...	Rebut 400 francs per l'avant-projecte
	1886/09/27, Paris	Gentilini	Rocher, Emile	Rebut xec de 3750 francs per l'avantprojecte
	1886/12/17, Paris	Guibert, Denis	Clavé, J. , o Rocher, Emil	
Fons Mines d'Hulla 1/5	1887/01/05, Lleida	Llano, Eduardo	Clavé, José	Segell de Agencia de Negocios Eduardo Llano, a mà: "núm. 662"
	1887/01/08, Paris	Rocher, Emil	Clavé, J.	
	1887/07/27, Paris	Guibert, Denis Delamare, C.	Asociación de Propietarios ...	
	1887/08/00, Barcelona	Asociación de Propietarios ...	Guibert, Denis Delamare, C.	
	1887/08/04, Camprodon	Clave, J.	?	
	1887/08/06, Paris	Delamare, C.	Rocher, Emil	Còpia de la carta
	1887/08/07, Paris	Rocher, Emil	Vidal Ribas y Torrents, José	
	1887/08/09, Barcelona	[Clavé, J. ?]	Guibert, Denis Delamare, C.	
	Post 1886, Paris	Rocher, Emil	Clavé, J.	Telegrama, núm. 567
	Post 1886, Paris	Rocher, Emil	Clavé, J.	Telegrama, núm. 869
	Post. 1886	[Clavé, J. ?]		esborranys en francès

4. Documentació diversa

4.1. Còpies de textos legislatius

Topogràfic	Data	Descripció	Observacions
Fons Mines d'Hulla 2/10	1783-1801	Còpies manuscrites de diverses Cèdules Reials, sobre normatives diverses (10 docs.)	
Fons Mines d'Hulla 2/11	1739-1770	Còpies manuscrites de diversos textos normatius (6 docs.)	

4.2. Canal d'Urgell

Topogràfic	Data	Descripció	Observacions
Fons Mines	1826, abril 14, Barcelona	Informe sobre el reconeixement i	

d'Hulla 2/12		rectificació d'un nou projecte del Canal de rec d'Urgell presentat per Antoni Prat, enginyer hidràulic de l'Armada(69 f.).	
Fons Mines d'Hulla 2/12	[aprox. 1824?]	Esborrany d'un l'avantprojecte de reglament d'una societat de regants del Canal d'Urgell (8 f.).	

4.3. Vària

Topogràfic	Data	Descripció	Observacions
Fons Mines d'Hulla 2/13	1833, agost 20, Sanahuja	Carta de Rius al seu cosí Ignasi. (1 f.).	